

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогічної та соціальної освіти
Кафедра педагогіки та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

О. А. Кузнецова

25 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПСИХОЛОГІЧНІ ТЕОРІЇ ОСОБИСТОСТІ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

2020-2021 навчальний рік

- Розробник: Яблонський А.І., професор кафедри педагогіки та інклюзивної освіти, доктор психологічних наук (Яблонський А.І.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та інклюзивної освіти

Протокол № 1 від «26» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри (Яблонський А.І.)

«26» серпня 2020 р.

Анотація

Дисципліна спрямована на вивчення отримання студентами системних знань про основні поняття та категорії психології особистості в традиційних та новітніх теоріях зарубіжної, радянської та вітчизняної психології, засвоєння атрибутивних характеристик особистості. Завданням курсу є вивчення теорій особистості, вивчення психічних властивостей особистості, вивчення індивідуальних особливостей і відмінностей, дослідження адаптаційних можливостей особистості. Результатами навчання виступають аналіз та пояснення психічних явищ, ідентифікація психологічних проблем та уміння їх розв'язувати, розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті з професійними завданнями, уміти обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізувати літературні джерела.

Ключові слова: дослідження, теорія, методи, особистість, властивість, ідентифікація, функціонування, обґрунтування, аналіз.

Annotation

The course is aimed at studying students' acquisition of systematic knowledge about the basic concepts and categories of personality psychology in traditional and modern theories of foreign, Soviet and domestic psychology, mastering the attributive characteristics of personality. The task of the course is to study theories of personality, study the mental properties of personality, study individual characteristics and differences, study the adaptive capabilities of personality. Learning outcomes include analysis and explanation of mental phenomena, identification of psychological problems and the ability to solve them, understanding the patterns and features of development and functioning of mental phenomena in the context of professional tasks, be able to justify their position, draw independent conclusions from their own research and analyze literature. .

Key words: research, theory, methods, personality, property, identification, functioning, substantiation, analysis.

1.Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
	Спеціальність 053 Психологія	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання: творчий проект («Зміст і форми теорій особистості»)	Спеціальність: Психологія	<i>Рік підготовки:</i> 3
		<i>Семестр</i> 1, 2-й
Загальна кількість годин –150		<i>Лекції</i> 16 год.
		<i>Практичні, семінарські</i> 38 год.
Тижневих годин для денної форми навчання – 6 аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: бакалавра	<i>Самостійна робота</i> 96 год.
		Вид контролю: залік
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		

Мова викладання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання: 54 год. – аудиторні заняття, 96 год. – самостійна робота (до 30/70%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
	Спеціальність 053 Психологія	
Індивідуальне науково-дослідницьке завдання: творчий проект («Зміст і форми теорій особистості»)	Спеціальність: Психологія	<i>Рік підготовки:</i>
		3
Загальна кількість годин –150		<i>Семестр</i>
		1, 2-й
		<i>Лекції</i>
		6 год.
http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь: бакалавра	<i>Практичні, семінарські</i>
		8 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		136 год.
		Вид контролю: залік

Мова викладання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для заочної форми навчання: 14 год. – аудиторні заняття, 136 год. – самостійна робота (до 30/70%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу: отримання студентами системних знань про основні поняття та категорії психології особистості в традиційних та новітніх теоріях зарубіжної, радянської та вітчизняної психології, засвоєння атрибутивних характеристик особистості.

Завдання курсу:

- вивчення теорій особистості;
- вивчення психічних властивостей особистості;
- вивчення індивідуальних особливостей і відмінностей;
- дослідження адаптаційних можливостей особистості.

Передумови для вивчення дисципліни: «Загальна психологія», «Педагогічна та вікова психологія», «Психологія праці», «Експериментальна психологія», «Диференційна психологія».

Навчальна дисципліна складається з 5 кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога

ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими *компетентностями:*

I. Загальнопредметні:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

II. Фахові:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК12. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості

Тема 2. Підходи до структури особистості

Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості

Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості

Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості

Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості

Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості

Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості

Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна

Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Основи психології особистості

Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості

Тема 2. Підходи до структури особистості

Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах

Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості

Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості

Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості

Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості

Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості

Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості

Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості

Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості

Кредит 5. Теорії особистості

Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна

Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Основи психології особистості						
Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	14	2	4			8
Тема 2. Підходи до структури особистості	16	2	4			10
Усього:	30	4	8			18
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах						
Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	14	2	4			8

Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	16	2	4			10
Усього:	30	4	8			18
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості						
Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	14	2	4			8
Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	16	2	4			10
Усього:	30	4	8			18
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості						
Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	14	2	4			8
Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	16		4			12
Усього:	30	2	8			20
Кредит 5. Теорії особистості						
Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	14	2	4			8
Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтєва	16		2			14
Усього:	30	2	6			22
Усього годин:	150	16	38			96

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7
Кредит 1. Основи психології особистості						
Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	14	2				12
Тема 2. Підходи до структури особистості	16		2			14
Усього:	30	2	2			26
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах						
Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	14		2			12
Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	16					16
Усього:	30	0	2			28
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості						
Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	14	2				12
Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	16					16
Усього:	30	2	0			28

Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості						
Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	14		2			12
Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	16					16
Усього:	30	0	2			28
Кредит 5. Теорії особистості						
Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	14	2				12
Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтєва	16		2			14
Усього:	30	2	2			26
Усього годин:	150	6	8			136

**4. Теми лекційних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	2
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	2
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	2
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	2
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		
5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	2
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	2
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	2
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	
Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	2
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтєва	
	Разом:	16

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	2
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		

5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	2
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	
Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	2
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва	
Разом:		6

**5. Теми практичних занять
Денна форма навчання**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	4
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	4
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	4
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	4
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		
5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	4
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	4
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	4
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	4
Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	4
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва	2
Разом:		38

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	2
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	2
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		
5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	

Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	2
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	
Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва	2
	Разом:	8

6. Самостійна робота
Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	8
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	10
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	8
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	10
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		
5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	8
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	10
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	8
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	12
Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	8
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтьєва	14
	Разом:	96

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Основи психології особистості		
1.	Тема 1. Предмет, методологічні основи та завдання психології особистості	12
2.	Тема 2. Підходи до структури особистості	14
Кредит 2. Індивідуальність у феноменологічних особистісних вимірах		
3.	Тема 3. Потреби, мотиви та мотивація особистості	12
4.	Тема 4. Темперамент, здібності та характер особистості	16
Кредит 3. Актуальні проблеми психології особистості		
5.	Тема 5. Феномен адаптації в психології особистості	12
6.	Тема 6. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості	16
Кредит 4. Неофрейдизм: психосоціальні теорії особистості		
7.	Тема 7. Диспозиційний напрямок у теоріях особистості	12
8.	Тема 8. Гуманістичний напрямок у теоріях особистості	16

Кредит 5. Теорії особистості		
9.	Тема 9. Теорія особистості С.Л. Рубінштейна	12
10.	Тема 10. Теорія особистості О.М. Леонтєва	14
	Разом:	136

7. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ДФН);

II – підготовка творчого проекту (для студентів ДФН).

Підготовка та захист контрольної роботи

Основне завдання цього виду діяльності – з'ясувати рівень знань, умінь, навичок викладацької діяльності, готовності до забезпечення викладання фахових дисциплін соціальної роботи.

8. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу кредитів.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно коли він відмінно володіє матеріалом

Студенту виставляється дуже добре коли він відмінно володіє матеріалом але не може відповісти на питання за відповідною темою

Студенту виставляється добре коли він відмінно володіє матеріалом але не може відповісти на питання за відповідною темою та пояснити значення використаних термінів

Студенту виставляється достатньо коли студент розкриває тему наполовину

Студенту виставляється задовільно коли студент погано орієнтується у відповідній темі

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 250 до 500 балів (за 5 кредитів), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 5 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота										КР	Накопичувальні бали/сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	20	500 /100*
50	50	50	50	50	50	50	50	50	50		

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

9. Засоби дігностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, підготовка доповідей та виспугів з доповідями на семінарах, участь у ділових іграх, тренінгах, дискусіях; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Рекомендована література

Базова

1. Андреев Г.И., Смирнов С.А., Тихомиров В.А. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности/ Москва «Финансы и статистика» 2003. 268 с.
Базова
2. Васютинський В. Психологічні виміри спільноти: монографія / В. Васютинський. К.: Золоті ворота, 2010. 120 с.
3. Копець Л.В. Психологія особистості: навч. посіб./ Л.В. Копець. К.: Вид. «Києво-Могилянська академія», 2007. 406 с.
4. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навч. посіб./ Н.В. Ліфарєва. К.:ЦУЛ, 2003. 204 с.
5. Первин Л., Джон О. Психологія личности: Теория и исследования / пер. с англ. М. Жамкочьян. М.: Аспект Пресс, 2001. 607 с.
Додаткова
6. Бернс Р. Развитие Я-концепции и воспитание. / Р. Бернс; пер. с англ.-М.: Прогресс, 1986. 224 с.
7. Брушлинский А.В. Проблемы психологии субъекта / А.В. Брушлинский. М.: РАН Ин-та психологии, 1994. 109 с.
8. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психодиагностике / Л.Ф. Бурлачук, С.М. Морозов. СПб: Питер Ком, 2000. 528с.

9. Психологія особистості: Словник-довідник / За ред. П.П. Горностая, Т.Титаренко. К.: Рута, 2001 320 с.
10. Маслоу А.Г. Мотивация и личность. / А.Г. Маслоу; пер. с англ. СПб.: Евразия, 1999. 478 с.

Додаткова

1. Алексеев А.П. Аргументация. Познание. Общение / А. П. Алексеев. — М., 1991.
2. Аналитическая философия XX века / Б. Рассел, З. Мур, Дж. Остин и др. — М., 1993.
3. Андрос Е. Н. Истина как проблема познания и мировоззрения / Е. Н. Андрос. — К., 1984.
4. Артемчук Г.І. Методика організації науково-дослідної роботи : навч. посіб. / Г.І. Артемчук, В.М. Курило, М. П. Кочерган. — К. : Форум, 2000. — 270 с.
5. Баскаков А. Я. Методология научного исследования [Текст] : учеб пособие для аспирантов высших учеб. заведений / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков ; Межрегион. акад. упр. персоналом. — К. : МАУП, 2002. — 216 с.
6. Олпорт Г.В. Личность в психологии. / Г.В. Олпорт. М.: КСП+; СПб.: Ювента, 1998. 345 с.
7. Холл К., Линдсей Г. Теории личности. М., 1999. 720 с.
8. Хьелл Л., Зиглер Д. Теории личности. Основные положения, исследования и применение. Спб, Питер, 2008. 607 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича [<http://www.libgw.univ.kiev.ua>].
2. Офіційний сайт наукової бібліотеки ЛНУ ім. І. Франка [<http://library.franko.lviv.ua/bibl/>]
3. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби України [<http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>]
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського [<http://www.nbuv.gov.ua>].